

Analiza raportów z badania ankietowego w roku 2016

Niniejsze opracowanie stanowi zwięzłe zestawienie informacji wynikających z badania ankietowego przeprowadzonego na UAM w okresie od 4 maja do 7 lipca 2016 r (ankieta uczelniana). Badaniem objęto cztery grupy respondentów: studentów studiów stacjonarnych, studentów studiów niestacjonarnych, doktorantów i nauczycieli akademickich. Pełne raporty z badania ankietowego wymienionych grup udostępnione są na stronie internetowej UAM pod linkiem <http://brjk.amu.edu.pl/badanie-jakosci-ksztacenia/badanie-jakosci-ksztacenia-na-uam/badanie-jakosci-20152016>. Raporty opracowane przez Biuro Rady ds. Jakości Kształcenia dla poszczególnych wydziałów przekazano dziekanom i Wydziałowym Zespołom Oceny Jakości Kształcenia.

Dla każdej grupy respondentów przedstawiono poniżej elementy najwyżej i najniżej oceniane w poszczególnych kategoriach szczegółowej oceny jakości kształcenia (pkt. d), a w podsumowaniach (pkt. e) zestawiono najlepiej i najsłabiej oceniane elementy z wszystkich kategorii łącznie. Należy zwrócić uwagę na to, że niejednokrotnie nawet najwyżej ocenione elementy nie uzyskały ocen zbliżonych do dobrej – zatem również te elementy powinny być objęte działaniami naprawczymi. Analiza zakończona jest kilkoma wnioskami.

1. Studia stacjonarne I, II stopnia oraz jednolite magisterskie

a. Frekwencja

Frekwencja w siódmej edycji badania jakości kształcenia utrzymała się na zadowalającym poziomie. W ankietyzacji wzięło udział 16% studentów UAM studiujących w trybie stacjonarnym - 17% studentów I stopnia, 11% studentów II stopnia oraz 15% studentów jednolitych studiów magisterskich.

65% osób biorących udział w badaniu jakości kształcenia posiada dobre lub bardzo dobre wyniki w nauce i wykazuje się średnią powyżej 4,0.

b. Ogólna ocena jakości kształcenia

Ogólna ocena jakości kształcenia na UAM wykazuje tendencję rosnącą – podczas pierwszej edycji badania jakości kształcenia w roku akademickim 2009/2010 średnia ocena wynosiła 3,70, a w roku akademickim 2015/2016 jest to 3,93.

Studenci wszystkich stopni podobnie oceniają jakość kształcenia (średnie 3,81 – 3,98), przy czym najniższe oceny odnotowano w przypadku studiów II stopnia (najmniejsza liczba ocen bardzo dobrych, największa dostatecznych).

c. Ponowny wybór uczelni

Gdyby studenci mogli jeszcze raz dokonać wyboru studiów, studia na UAM wybrałoby 64% respondentów, 11% nie zdecydowałoby się na studia w naszej uczelni, natomiast 25% nie jest w stanie odpowiedzieć na to pytanie. Największy odsetek niezadowolonych studentów dotyczy II stopnia.

W przypadku studiów I i II stopnia studenci nie wybraliby ponownie studiów na UAM ze względu na: konstrukcję programów, jakość kształcenia, kadre dydaktyczną oraz perspektywy na pracę po studiach. W przypadku jednolitych studiów magisterskich dominują motywacje osobiste, dopiero na drugim miejscu znajduje się konstrukcja programu studiów, a na trzecim jakość nauczania. W przypadku jednolitych studiów magisterskich częstym powodem wątpliwości jest także konkurencyjna oferta innych uczelni.

d. Szczegółowa ocena jakości kształcenia

W kategorii "program studiów" najlepiej ocenianym elementem jest jakość zajęć o charakterze praktycznym (średnia 3,68), a najniżej ocenianym - oferta zajęć do wyboru (śr. 3,12).

W kategorii „jakość zajęć i metody oceniania” większość elementów została oceniona podobnie - z przewagą ocen dobrych i bardzo dobrych (średnia 3,70 – 3,95). Wciąż jednak około jedna trzecia studentów ocenia sposób prowadzenia zajęć i metody oceniania średnio lub raczej/bardzo źle.

W kategorii „wykładowcy” najwyżej ocenione zostały kompetencje wykładowców (śr. 4,18). Studenci uważają także, że otrzymują odpowiednie wsparcie od opiekuna/ kierownika pracy dyplomowej (śr. 4,13). Nieco gorzej studenci oceniają zaangażowanie nauczycieli akademickich w pracę dydaktyczną (śr. 3,88) oraz ich stosunek do studentów (śr. 3,95).

W kategorii "warunki i organizacja studiowania" studenci najwyżej oceniają dostępność komputerów i Internetu (śr. 3,84). Najślabiej oceniane jest funkcjonowanie systemu USOS (śr. 3,47).

W kategorii „Dziekan, Dziekanat, Samorząd Studentów” studenci najwyżej cenią pracę Prodziekana ds. studenckich (śr. 4,16).

e. Podsumowanie

Pozytywnie ocenione zostały (w kolejności od najlepiej ocenionych):

1. Kompetencje nauczycieli akademickich
2. Wsparcie Prodziekana ds. studenckich
3. Wsparcie opiekuna/kierownika pracy dyplomowej
4. Praca Dziekanatu

Słabiej ocenione zostały (w kolejności od najgorzej ocenionych):

1. Oferta zajęć do wyboru
2. Liczba punktów ECTS przypisana do przedmiotów
3. Możliwość uczestnictwa w badaniach naukowych
4. Funkcjonowanie systemu USOS.

2. Studia niestacjonarne I, II stopnia oraz jednolite magisterskie

a. Frekwencja

W ankietyzacji wzięło udział 13% studentów UAM studiujących w trybie niestacjonarnym - 15% studentów I stopnia, 11% studentów II stopnia oraz 13% studentów jednolitych studiów magisterskich – podobną frekwencję odnotowano także w roku poprzednim.

W badaniu wzięło udział całe spektrum studentów, od uzyskujących niższe oceny, aż po osoby z dobrymi i bardzo dobrymi wynikami w nauce.

b. Ogólna ocena jakości kształcenia

Ogólna ocena jakości kształcenia na studiach niestacjonarnych na przestrzeni lat 2010-2016 utrzymuje się na stałym poziomie. W roku akademickim 2015/2016 wynosi 3,86.

c. Ponowny wybór uczelni

Gdyby studenci mogli jeszcze raz dokonać wyboru studiów, studia na UAM wybrałoby 61% respondentów, 18% nie zdecydowałoby się na studia w naszej uczelni, natomiast 21% nie jest w stanie odpowiedzieć na to pytanie. Największy odsetek niezadowolonych studentów dotyczy II stopnia.

W przypadku studiów I i II stopnia studenci nie wybraliby ponownie studiów na UAM ze względu na konstrukcję programów studiów. W przypadku jednolitych studiów magisterskich najczęściej wskazywanym powodem jest jakość nauczania na UAM.

d. Szczegółowa ocena jakości kształcenia

W kategorii "program studiów" najlepiej ocenianym elementem jest jakość zajęć o charakterze praktycznym (3,50), a najniżej ocenianym oferta zajęć do wyboru (śr. 2,80). Największe niezadowolenie z oferty zajęć do wyboru wyrażają studenci studiów II stopnia (śr. 2,60).

W kategorii „jakość zajęć i metody oceniania” wszystkie elementy oceniane są podobnie (śr. 3,6-3,9), z przewagą ocen dobrych i bardzo dobrych. Wciąż jednak około jedna trzecia studentów ocenia sposób prowadzenia zajęć i metody oceniania średnio lub raczej/bardzo źle.

W kategorii „wykładowcy” studenci przede wszystkim wysoko cenią kompetencje wykładowców (śr. 4,2), a także uważają, że otrzymują odpowiednie wsparcie od opiekuna/ kierownika pracy (śr. 4,1). Nieco gorzej studenci oceniają zaangażowanie nauczycieli akademickich w pracę dydaktyczną (śr. 3,8) oraz ich stosunek do studentów (śr. 3,8).

W kategorii "warunki i organizacja studiowania" studenci najwyżej oceniają funkcjonowanie systemu USOS (śr. 4,0). Najslabiej oceniana jest organizacja zjazdów (śr. 3,3).

W kategorii „Dziekan, Dziekanat, Samorząd Studentów”, podobnie jak w przypadku studiów stacjonarnych, studenci najwyżej cenią pracę Prodziekana ds. studenckich (śr. 4,1).

e. Podsumowanie

Pozytywnie ocenione zostały:

1. Kompetencje nauczycieli akademickich
2. Wsparcie Prodziekana ds. studenckich
3. Wsparcie opiekuna/kierownika pracy dyplomowej

Słabiej ocenione zostały:

1. Możliwość uczestnictwa w badaniach naukowych
2. Oferta zajęć do wyboru
3. Organizacja zjazdów (terminy, liczba zajęć)

4. Liczba punktów ECTS przypisana do przedmiotów

3. Doktoranci

a. Frekwencja

W ankietyzacji wzięło udział 22% doktorantów, czyli zainteresowanie badaniem jakości kształcenia wśród doktorantów rośnie.

b. Ogólna ocena jakości kształcenia

Ogólna ocena jakości kształcenia na przestrzeni lat utrzymuje się mniej więcej na podobnym poziomie - średnia waha się pomiędzy 3,59 a 3,74. W bieżącym roku akademickim średnia ocena wynosi 3,70. Prawie jedna trzecia uczestników studiów doktoranckich dostrzega pozytywne zmiany na wydziale. Niestety prawie połowa studentów nie zauważa wprowadzonych w tym zakresie zmian.

c. Ponowny wybór uczelni

60% doktorantów raz jeszcze podjęłoby tę samą decyzję. 14% doktorantów dokonałoby innego wyboru.

d. Szczegółowa ocena jakości kształcenia

W kategorii „program studiów” najwyżej ocenianym elementem jest dostosowanie treści zajęć wydziałowych do poziomu studiów III stopnia (śr. 3,13). Natomiast najniżej ocenione zostały zajęcia rozwijające umiejętności miękkie (śr. 2,79).

W kategorii „organizacja studiowania” wszystkie elementy oceniane są stosunkowo dobrze. Najwyżej doktoranci oceniają możliwość prezentacji i dyskusji dotyczącej postępów w pracy doktorskiej na forum zakładu/katedry/institutu (śr. 3,93).

W kategorii „wykładowcy”, doktoranci najwyżej ocenili wsparcie opiekuna naukowego (śr. 4,37)

W kategorii „rekrutacja na SD oraz system przyznawania wsparcia materialnego” najwyżej doktoranci ocenili sprawiedliwość i przejrzystość procedur rekrutacyjnych na SD (śr. 3,57), najniżej natomiast system przyznawania wsparcia materialnego (śr. 3,32).

W kategorii „warunki studiowania” najwyżej ocenianym elementem jest dostępność książek i innych materiałów (śr. 4,16). Najniżej doktoranci ocenili dostępność specjalistycznego oprogramowania do badań naukowych (śr. 3,52).

W kategorii „administracja” doktoranci najwyżej ocenili pracę sekretariatu Instytutu/Katedry (śr. 4,40). Najniżej oceniona została działalność Samorządu Doktorantów (śr. 3,72).

e. Podsumowanie

Pozytywnie ocenione zostały:

1. Praca Sekretariatu Instytutu/Katedry
2. Wsparcie opiekuna naukowego
3. Praca Dziekanatu
4. Dostępność książek i innych materiałów

5. Praca Samodzielnej Sekcji ds. Studiów Doktoranckich

Słabiej ocenione zostały:

1. Zajęcia rozwijające umiejętności miękkie
2. Szkolenia, kursy, zajęcia rozwijające umiejętności dydaktyczne

4. Nauczyciele akademicy

a. Frekwencja

W badaniu jakości kształcenia wzięło udział 17% pracowników dydaktycznych i naukowo-dydaktycznych. Frekwencja w poprzednich dwóch latach wynosiła 13-14%. Najliczniej w ankietyzacji wzięli udział nauczyciele akademicy ze stażem pracy od 10 do 20 lat.

b. Ogólna ocena jakości kształcenia

Ogólna ocena jakości kształcenia wzrasta na przestrzeni lat. W pierwszej edycji badania średnia wynosiła zaledwie 3,60, obecnie 4,16.

c. Szczegółowa ocena jakości kształcenia

W kategorii „organizacja dydaktyki” najwyższym ocenianym elementem jest możliwość zgłaszania własnego przedmiotu do programu studiów (śr. 3,80). Najniższym ocenianym elementem jest możliwość okresowej koncentracji na pracy naukowej lub dydaktyce (śr. 2,88).

W kategorii "badania naukowe, a proces dydaktyczny" respondenci najwyższym ocenili wiedzę i kompetencje nauczycieli akademickich w jednostce (śr. 4,21). Najniższym ocenianym elementem jest natomiast poziom wiedzy studentów utrudniający przeprowadzenie zajęć zgodnie z założeniami (śr. 2,90).

W kategorii „ewaluacja i poprawa jakości dydaktyki w jednostce” nauczyciele akademicy najwyższym ocenili system hospitacji i kontroli jakości prowadzonych zajęć w jednostce (śr. 3,44). Najniższym ocenianym elementem jest system nagradzania najlepszych dydaktyków (śr. 2,71).

W kategorii "warunki pracy" najlepiej postrzeganym elementem jest dostępność książek i innych materiałów (śr. 4,09). Najniższym ocenianym elementem jest kwestię liczebności grup studenckich (śr. 3,64).

W kategorii "administracja" najwyższym oceniana jest praca Prodzikana ds. studenckich (śr. 4,27) i praca administracji w jednostce (śr. 4,26). Nieco niżej nauczyciele akademicy oceniają jakość pracy administracji ogólnouczelnianej (śr. 3,90).

d. Podsumowanie

Pozytywnie ocenione zostały:

1. Praca Prodzikana ds. studenckich
2. Praca administracji w jednostce
3. Poziom wiedzy i kompetencji nauczycieli akademickich w jednostce

4. Dostępność książek i innych materiałów (biblioteki, bazy danych)
5. Dostępność komputerów i Internetu
6. Funkcjonowanie systemu USOS

Słabiej ocenione zostały:

1. System nagradzania najlepszych dydaktyków
2. Możliwość okresowej koncentracji na pracy naukowej lub dydaktyce
3. Poziom wiedzy studentów

5. Wnioski ogólne i spostrzeżenia do uwzględnienia w rekomendacjach na rok 2017

- Udział poszczególnych grup w ankiecie pozostaje na podobnym, średnim poziomie kilkunastu % respondentów. Rekomenduje się dalsze intensywne informowanie o wynikach ankiety i przede wszystkim o wdrożonych działaniach naprawczych
- Podobnie jak w latach ubiegłych najkrytyczniej oceniają jakość kształcenia na swoich studiach, doktoranci, a spośród studentów studiów stacjonarnych, studenci II stopnia. Ogólna jakość kształcenia postrzegana jest najlepiej przez nauczycieli akademickich. Na krytyczną ocenę jakości kształcenia przez doktorantów rzutuje przede wszystkim bardzo negatywna ocena (poniżej 3) zajęć rozwijających umiejętności dydaktyczne i tzw. miękkie. Do rozważenia pozostaje ulepszenie oferty zajęć ogólnouczelnianych dla doktorantów, jak i ofert wydziałowych.
- Zarówno w przypadku studentów, jak i doktorantów ok. 60% ponownie wybrałoby studia na UAM. Natomiast kilkanaście procent (od 11 do 18%) dokonałoby innego wyboru, jako główną przyczynę wskazując konstrukcję programów studiów. Potrzebne są pogłębione badania tej przyczyny – dlaczego programy studiów nie spełniają oczekiwań znaczącej grupy studentów? Jakie są te oczekiwania? W jakim stopniu należy zmieniać programy studiów, a w jakim stopniu kształtować te oczekiwania informując studentów i kandydatów o koncepcji i szczegółach programu danych studiów.
- Spośród wszystkich elementów składających się na ocenę jakości kształcenia pozytywnie postrzegane są kompetencje nauczycieli akademickich i wsparcie administracji różnych szczebli. Najniżej ocenione zostały *przez studentów*: oferta zajęć do wyboru, możliwość uczestnictwa w badaniach naukowych oraz liczba punktów ECTS przypisana do przedmiotów; *przez doktorantów*: zajęcia rozwijające umiejętności miękkie oraz szkolenia, kursy, zajęcia rozwijające umiejętności dydaktyczne; *przez nauczycieli*: system nagradzania najlepszych dydaktyków oraz możliwość okresowej koncentracji na pracy naukowej lub dydaktyce. Zestawiona powyżej grupa problemów powinna zostać przeanalizowana z perspektywy wydziałowej.